Lietas arhīva Nr. KA03-0029-19
ECLI:LV:LAAT:2019:0111.11181173117.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rēzeknē 2019.gada 11.janvārī

Latgales apgabaltiesa šādā sastāvā
tiesas sēdes priekšsēdētājs J.Dimpers,
tiesneši I.Zalužinska un J.Vasiļkovskis,
ar sekretāru K.Pauniņu, tulci E.Pipari,
piedaloties prokurorei N.Grebeņukai,
aizstāvei R.Jurevičai,

sakarā ar Daugavpils prokuratūras prokurores N.Grebeņukas iesniegto apelācijas protestu apelācijas kārtībā atklātā tiesas sēdē Latgales apgabaltiesas telpās izskatīja krimināllietu, kurā ar Daugavpils tiesas 19.09.2018. spriedumu

/pers. D/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu Krimināllikuma 221.^{2}panta trešajā daļā paredzētā nozieguma izdarīšanā un sodīts ar piespiedu darbu uz 140 (viens simts četrdesmit) stundām.

Drošības līdzeklis /pers. D/ līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai atstāts negrozīts – uzturēšanās noteiktā vietā.

Piedzīta no /pers. D/ valsts labā kaitējuma kompensācija 16898,40 (sešpadsmit tūkstoši astoņi simti deviņdesmit astoņi *euro* un 40 centi).

Piedzīti no /pers. D/ valsts labā procesuālie izdevumi sakarā ar lietisko pierādījumu glabāšanu un iznīcināšanu 130,97 *euro* (viens simts trīsdesmit *euro* un 97 centi).

Noteikts termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par kaitējuma kompensāciju un procesuālo izdevumu atlīdzību – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Noteikts /pers. D/ pienākums iesniegt tiesai dokumentus par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu (lietas 141.-144.lapa).

Noklausījusies tiesneša, kuram uzdots referēt, ziņojumu un pārbaudījusi pierādījumus krimināllietā, apelācijas instances tiesa

konstatēja

Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ glabāja nelikumīgus alkoholiskos dzērienus lielā apmērā. Noziedzīgs nodarījums izdarīts šādos apstākļos:

No pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrota laika līdz 2017.gada 4.oktobrim, kad tika veikta apskate, /pers. D/ savā dzīvesvietā /adrese/, mantkārīgā nolūkā apzināti glabāja nelikumīgus alkoholiskos dzērienus – 1186,80 litrus nezināmas izcelsmes etilspirta ar stiprumu (etilspirta saturu) 95,7%, kas satur 1135,767 litrus absolūtā spirta, un kas atradās trīsdesmit 30 litru tilpuma polimēra materiāla kannās un četrpadsmit 25 litru tilpuma polimēra materiāla kannās bez akcīzes nodokļa markām; un 80,58 litrus etilspirta saturošu šķidrumu ar stiprumu (etilspirta saturu) no 34,6% līdz 40%, kas satur 29,640 litrus absolūtā spirta, un kas atradās divdesmit sešās 1 litra tilpuma stikla pudelēs ar etiķetēm "?????? ??????????? Export" bez akcīzes nodokļa markām, četrdesmit vienā 0,5 litra tilpuma stikla pudelē ar etiķeti "Bo??? ??????????? ?????????" bez akcīzes nodokļa markām, trīsdesmit sešās 0,7 litra tilpuma stikla pudelēs ar etiķetēm "????? "???????" ???????????? ??????? ????? ?????? ???? " bez akcīzes nodokļa markām, deviņās 0,5 litra tilpuma stikla pudelēs ar etiķetēm "??? ????? ????? "Premium"" bez akcīzes nodokļa markām, astoņās 0,5 litra tilpuma stikla pudelēs ar etiķetēm "???????????? ????? ???????? ????????" bez akcīzes nodokļa markām, vienā 5 litra tilpuma polimēra materiāla pudelē bez akcīzes nodokļa markas. Kopējais nelikumīgu alkoholisko dzērienu daudzums, kuru glabāja /pers. D/, ir 1165,407 litri absolūtā spirta, kas saskaņa ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20.^{1} pantu ir liels apmērs.

Glabājot minētos nelikumīgus alkoholiskos dzērienus, /pers. D/ pārkāpa Alkoholisko dzērienu aprites likuma 9. panta trešās daļas 1. punkta prasības un likuma "Par akcīzes nodokli" 33. panta otrās un trešās daļas prasības. Ar savām darbībām /pers. D/ radīja mantisko kaitējumu valstij 16898,40 *euro* apmērā.

Tāds /pers. D/ nodarījums kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 221.^{2}panta trešo daļu (lietas 141.-142.lapa).

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza prokurore N.Grebeņuka. Viņa neapstrīd ar pirmās instances tiesas spriedumu konstatētos lietas faktiskos apstākļus, nodarījuma kvalifikāciju un apsūdzētā vainu. Spriedumu pārsūdz tikai daļā par soda veidu un mēru. Tiesas noteikto sodu uzskata par nesamērīgi mīkstu. Pirmās instances tiesas sēdes debatēs prokurore, motivējot viedokli, lūdza apsūdzēto sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu. Ņemot vērā, ka viņš iepriekš nav sodīts un strādā, var piemērot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus un sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu 6 mēnešiem. Tāds sods sasniegs Krimināllikuma 35.pantā paredzēto soda mērķi - panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Nosakot sodu, nevar ņemt vērā tikai apsūdzēto pozitīvi raksturojošās ziņas. Tiesas noteiktais soda veids nav samērīgs ar /pers. D/ izdarītā nozieguma raksturu, radīto kaitējumu un neatbilst soda mērķim. Daugavpils tiesa pienācīgi neņēma vērā, ka apsūdzētais glabāja alkoholiskos dzērienus, kas 58 reizes pārsniedz lielu apmēru, kā arī valstij radītā kaitējuma apmēru – 16898,40 euro.

Lūdz pirmās instances tiesas spriedumu atcelt daļā par /pers. D/ noteikto sodu. Taisot atceltajā daļā jaunu spriedumu, /pers. D/ sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu, piemērojot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus, sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu 6 mēnešiem. Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu (lietas 146.-147.lapa).

Apelācijas instances tiesas sēdē prokurore protestu uzturēja pilnībā, atkārtoja protestā norādītos argumentus un lūgumu.

Apsūdzētais /pers. D/ protestu neatzina, lūdza pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu. Norādīja, ka noteiktais sods nav mīksts.

Aizstāve protestu neatzina, lūdza pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu. Norādīja, ka noteiktais sods ir taisnīgs un sasniegs Krimināllikuma 35.pantā paredzētos mērķus.

Latgales apgabaltiesa, novērtējusi prokurores protestā norādītos argumentus un lūgumu, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus un novērtējusi tos, ņemot vērā apsūdzētā un aizstāves viedokļus, prokurores protestu atzīst par pamatotu un pilnībā apmierināmu. Līdz ar to pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par /pers. D/ noteikto soda veidu un mēru. Atceltajā daļā taisāms jauns nolēmums. Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

Pirmās instances tiesas sprieduma aprakstošajā daļā konstatētie apstākļi, /pers. D/ vaina un darbību kvalifikācija pēc Krimināllikuma 221.^{2}panta trešās daļas pierādīta ar lietas materiāliem. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumiem pirmās instances tiesa pierādījumu pārbaudi neizdarīja. Apsūdzētais un pārējie procesa dalībnieki pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai piekrita. /pers. D/ pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas kārtībā neapstrīdēja.

Pirmās instances tiesas sēdes debatēs prokurore, motivējot viedokli, lūdza apsūdzēto sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu. Ņemot vērā, ka viņš iepriekš nav sodīts un strādā, var piemērot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus un sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu 6 mēnešiem. Tāds sods sasniegs Krimināllikuma 35.pantā paredzēto soda mērķi - panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas (lietas 132.lapa).

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka, nosakot soda veidu apsūdzētajam, pirmās instances tiesa pareizi secināja, ka atbilstoši Krimināllikuma 7.panta ceturtajai daļai Krimināllikuma 221.^{2}panta trešajā daļā paredzētais noziegums klasificējams kā smags. Tas apdraud tautsaimniecības intereses alkoholisko dzērienu aprites sfērā, ar to nodarīts kaitējums valstij 16898,40 *euro*. Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa pareizi ņēma vērā, ka iepriekš viņš nesodīts, strādā, sadarbojās ar procesa virzītāju, izvēloties vienkāršāko procesa veidu, kas sekmēja krimināltiesisko attiecību noregulējumu.

Apelācijas instances tiesa pilnībā pievienojas prokurores viedoklim, ka, nosakot soda veidu, pirmās instances tiesa nepareizi izvērtēja Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā paredzētos apstākļus – noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu. Nav strīda, ka apsūdzētais nelikumīgi glabāja 1165,407 litrus absolūtā spirta. Saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20.^{1}pantu lielu apmēru rada 20 litri absolūtā spirta. Par 20 litru absolūtā spirta glabāšanu (viens liels apmērs) Krimināllikuma 221.^{2}panta trešās daļas sankcija paredz soda veidus - brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas. /pers. D/ glabātā spirta apjoms sastāda 58 lielus apmērus. Līdz ar to ar brīvības atņemšanu nesaistīta soda veida piemērošana nesasniegs Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi - aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, vainīgo personu sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu un resocializēt sodītu personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Nosakot soda mēru, pirmās instances tiesa pamatoti saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā /pers. D/ atbildību mīkstinošo apstākli atzina savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu. Pamatoti par viņa atbildību pastiprinošu atzina Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 11.punktā paredzēto apstākli, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts mantkārīgu tieksmju dēļ.

Pēc apelācijas instances tiesas ieskata pirmās instances tiesas sēdes debatēs prokurores ieteiktais sods pilnībā atbilst /pers. D/ izdarītajam noziegumam un personībai.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Latgales apgabaltiesa

nosprieda

Daugavpils tiesas 19.09.2018. spriedumu atcelt daļā par /pers. D/ noteikto sodu.

Taisot atceltajā daļā jaunu nolēmumu, /pers. D/ par Krimināllikuma 221.^{2}panta trešajā daļā paredzētā nozieguma izdarīšanu sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu. Piemērojot Krimināllikuma 55.panta pirmās, otrās un trešās daļas nosacījumus, /pers. D/ notiesāt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 (vienu) gadu 6 (sešiem) mēnešiem. Noteikto sodu neizpildīt, ja pārbaudes laikā /pers. D/ neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes Kodeksa 155.panta pirmo daļu /pers. D/ ir pienākums reģistrēties Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai desmit darbdienu laikā pēc tiesas nolēmuma spēkā stāšanās. Valsts probācijas dienesta Daugavpils teritoriālā struktūrvienība atrodas Daugavpilī, Lāčplēša ielā 41.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Pilna nolēmuma pieejamības datums Latgales apgabaltiesas kancelejā ir 25.01.2019.

Nolēmumu 10 dienu laikā var pārsūdzēt vai noprotestēt par Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajiem kasācijas iemesliem Augstākajā tiesā, kasācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Latgales apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs J.Dimpers

Tiesneši I.Zalužinska

J.Vasiļkovskis